

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan **svečer**, izmši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 50 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuto deželo toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od petrostopne petit-vrste po 12 h, če se oznanila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvole frankovati — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je v Knafovih ulicah št. 5. in nicer uredništvo v I. nadstr., upravljanje pa v pritličju. — Upravljanju naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari

Uredništvo telefon št. 34.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Posamezno številko po 10 h.

Upravljanje telefon št. 85.

V zmislu § 17. društvenih pravil se skljuje.

občni zbor
delniškega društva
Narodne tiskarne
na dan 25. marca 1907
ob 11. uri dopoldne
v hiši Narodne tiskarne
v Knafovih ulicah štev. 5.

Dnevni red:

1. Poročilo predsednikovo.
2. Bilanca Narodne tiskarne za l. 1906.
3. Nasvet upravnega odbora o izplačanju dividende.
4. Volitev upravnega odbora.
5. Volitev pregledovalcev računov.
6. Posamezni nasveti.

OPOMBA: § 16. Kdor hoče na občenem zboru glasovati, mora svojo delnico vsaj 5 dni pred občenim zborom vložiti v društveno blagajno.

Upravni odbor Narodne tiskarne.**Volilni shod v Cerknici.**

Minolo nedeljo je bilo tako živahnivo v Cerknici; vse tri stranke, narodnonapredna, socialnodemokratična in klerikalna, so poslale tja svoje kandidate, da poskusijo svojo srečo. Socialnodemokratični shod so počastili s svojo navzočnostjo tudi kandidat Gostinčar, njegov adlatus dr. Pegan iz Ljubljane in domači kaplan „boksar“ z vsemi svojimi priravnenci, ki jih je že zjutraj s prižnico vabil na ta shod. Med tem, ko sta se nasprotnika ravašla in kavala (seveda je imel Kopač tako lahko stališče) so pa zborovali narodnonapredni volilci povse nemoteno.

Narodnonaprednega shoda se je udeležilo malodanevše razumnosti iz trga kakor tudi iz okolice, pa bi bila udeležba še večja, da ni mnogo našincev gušala radovednost na nasprotni

shod. Naš shod se je zavril dostojno brez vsakega disakorda. Otvoril ga je g. župan Šerkov v imenu „Slovenskega društva“, in je navzočim predstavil našega kandidata g. Jana Grudna iz Jeličnega vrha in člena izvrševalnega organa narodnonapredne stranke g. dr. Karola Trillerja iz Ljubljane, ki se je prvi oglašil k besedi.

Dr. Triller.

Dr. Triller je najprvo zavrnil grdo „Slovenčev“ besediljenje, kakor da bi on prišel na današnji shod z namenom, prilizovat se volilcem; njemu se pač ni treba nikomur prilizovati, častnemu povabilu cerknških napredujakov pa se je odzval z veseljem. Nato je dr. Triller v kratkih markantnih besedah popisal postanek današnje volilne reforme, kako so različne stranke bijoč v obraz vsem načelom poštenosti in pravice barantale za mandate, kako so zlasti naši klerikalci iz zgolj strankarske strasti, iz zgolj dobičkarje nesramno prodali 120.000 svojih koroških bratov in kako so 18.000 Kočevarjem pripomogli do lastnega poslancea. Z glasnim medkljici so navzoči volilci dali duška svojemu ogorčenju nad tako podlim in izdajalskim početjem klerikalnih poslancev.

Ko se je ogorčenje nekoliko pogleglo, je govornik razvijal program narodnonapredne stranke in zavračal očitanja, da naša stranka ni demokratična. Zatem se je pečal s kandidaturami za ta volilni okraj. Proti Gostinčarju kot človeku ni imel nicensar ugovarjati, govornik je prepričan, da Gostinčar prav skrbno posmeta prostore „Zadružne zvezze“ v Ljubljani in da veste nosi pisma na pošto, sploh da je pošten in veren sluga svojega gospodarja, ali to še vedno niso lastnosti, ki bi ga pripomorale za državnozborskega poslance. Da se je Gostinčarja postavilo za kandidata, izvira pač le iz mogočnosti in

bahatosti dr. Šusteršiča, ki hoče svetu pokazati, kako trdna tla imajo klerikalci v ljudstvu, da si upajo zmagati celo z Gostinčarjem. Proti kandidatu socialnodemokratične stranke g. Kopaču je govornik navajal le to, da je vrhniško - logaško - cerkniško - idrijski okraj vendar-le zvezina agraren in negre, da bi ga zastopal v parlamentu na razrednem delavskem stališču stojeci poslanec. Ta okraj mora poslati v parlament moža iz svoje srede — kmeta in tak mož je kandidat narodnonapredne stranke g. Ivan Gruden, posestnik v Jeličnem vrhu pri Idriji. S toplim priporočilom, naj vsi navzoči volilci zastavijo vse svoje moči za našega kandidata, je govornik končal svoj navduševalen govor. Burno pritrjevanje in ploskanje mu je bilo zahvala za njegov trud.

Ivan Gruden.

Nato je, prisrčno pozdravljen, g. Ivan Gruden v jedrnatih potezah razvil svoj program. Njegov program je program narodnonapredne stranke, tega hoče veste vršiti. Ponuja se on nikomur ne, ako pa bode izvoljeni, bode po svojih skromnih močeh deloval za prospěk kmetskega in delavskega stanu. On je ponosen na svoj kmetski stan in so mu znane vse želje in težnje našega kmetovalca; pa tudi drugi stanovi, zlasti učiteljstvo, bodo našli v njem vedno gorečega zagovornika. Frenetično ploskanje kar ni hotelo prenehati, ko je nehal govoriti g. kandidat.

Fran Tavzes.

K besedi se je oglasil tudi g. Fran Tavzes iz Idrije, prinašajoč shodu pozdrave političnega društva „Jednakopravnost“ v Idriji. Notranjci da so že od nekdaj na glasu kot najnaprednejši in najzavednejši kranjskih Slovencev; zmanjša butajo že leta in leta klerikalni valovi ob trde kraške skale, ali napredne Notranjske klerikalizem še ni preplavil. In vendar bi človek, ki mu niso znane razmere, sodeč po zunanjosti, skoraj moral

prititi do prepričanja, da je Notranjska za klerikalce pravi eldorado, prava obljuhlena dežela, da so v teh krajih sami taki volilci, ki se slepo pokore svojim dušnim pastirjem in ki bi brez pomisleka in obotavljanja volili tudi strašilo v koruzi, ako bi jim tako velela gospoda iz farovžev. Drugače si je pač težko razlagati krvavo norčevanje klerikalnih mogotcev, ki tako naprednemu okraju vsljujejo za poslance — Gostinčarja! Ko bi bil Gostinčar popolnoma normalen človek, ko bi ga ne bila že vsega prevzela strankarska strast in slavohlepje, moral bi bil prvi oklofutati onega, ki si je izmisliš predpustno šalo z njegovo kandidaturo! Ali Gostinčar tega ni storil, ou kandidira v resnici, kakor ga bodo v resnici podpirali duhovni gospodje. To pa ravno, da se hočejo klerikalci na ta način maščevati nad

Notranjci zaradi njihove značajnosti in možnosti, to mora vzbudit odpornost, to mora vse volilce navdati z gnevom in srdjo, to jim mora dati moč v volilnem boju, da bodo Gostinčarju za vedno pregnali veselje kandidirati v tako naprednem volilnem okraju. Tisti Gostinčar, ki vkljub svoji učenosti, s katero se baha po „Slovenec“, ni mogel splezati višje kot do pomeitača „Zadružne zvezze“, ne sme zastopati v parlamentu tega okraja. Gostinčarjeva izvolitev bi pomenila sramoto za ves slovenski narod. Te sramote si Notranjci ne smemo nakanati. Ako je Gostinčar vsled svoje pokorščine našel milost pri svojih predpostavljenih, ne sme najti milosti pri ljudstvu. Ako bode vsak napreden volilec storil svojo narodno in kulturno dolžnost, ako bode vsakdo nekak svetopisemski Mojzes, da se mu bode povsodi prikazal napreden volilec, kamor bode udaril s palico, bode zmaga naša in zgodilo se bo, da bom lahko rekli: Ti, Notranjska, ti si Peter skala, ali na to skalo klerikalci ne bodo zidali svoje cerkve! — Odločitev med Grudnom in Gostinčarjem ni težka. Gruden je domačin, sam

posestnik, ki si je z vztrajnostjo in pridnostjo pomagal do blagostanja. Njegovo gospodarstvo, zlasti živinoreja, je vzorna, kot trgovcu z lesom so mu znane razmere lesne trgovine, ki je zlasti v cerkniško-logaškem okraju zelo razširjena. Doma iz idrijske okolice pa pozna tudi žalostno stanje delavca-trpina. Od našega dela je odvisna zmaga našega kandidata! Vsí zborovalci so pritrjevali tem iz srca govorjenim besedam.

Potem sta še priprorčala kandidatu g. Grudna begunjski nadučitelj g. Kabaj in g. Cham iz Ljubljane.

Ker se ni nihče več oglasil za besedo, se je g. predsednik g. župan Šerkov zahvalil vsem zbranim volilcem za obilno udeležbo in zaključil pomembno zborovanje. Sedaj pa na delo, prijetljivi, kajti prazne so besede, ako jim ne sledi dejanja!

Zaupni shod Kmetske zveze v Celju.

Tolikega razburjenja že dolgo ni bilo v Celju kakor na praznik sv. Jožefa, ko je Kmetska zveza postavljala svojega kandidata za okraj Celje-Vransko.

Dasiravno se je zadnjo nedeljo v Žalcu okoli 1500 kmetskih volilcev in med temi tudi zastopniki Kmetske zveze na javnem shodu izreklo soglasno za g. Röbleka, posestnika v Žalcu, vendar se je sklical torej od klerikalne strani shod zaupnikov, da bi postavil svojega kandidata. Shod se je v zadnjem trenutku določil na eno uro popoldne, in zunaj pred „Narodnim domom“ so že lovili kmete razni plačani priganjači, delili in popisovali vstopnice, pri vratih je stal sam vikar Gorišek in z roko vabil kmete v dvorano. Pri vratih v dvorano je bila velika gneča, kajti nobenega niso pustili noter, ki ni imel vstopnice, glaseče se na ime; kdor je bil količaj sumljiv, temu je bil vstop zabranjen tudi če je imel vstopnico,

najvažnejši kolonialni vojni — namreč italijansko - abesinsko (1887. do 1889.) in vojno Angleške proti transval. in oranijski republi. (1897—1900.)

Italijansko - abesinska vojna je končala s popolnim italijanskim porazom pri Aba - Garimi, druga pa z izgubo samostojnosti obeh burskih republik.

Povod obema vojnami je bil spor gospodarske narave, dasi ima vojno Italije, ki ima sicer doma še dovolj civilizovati in delati, kolikor toliko politično ozadje in jo je deloma pripisovati stremljenju italijanskih državnikov, posnemati druge države.

Da je pa bil vzrok angleške vojne proti jugoafriškim republikama ponajveč materijalen, je pač docela jasno. Dolgoletno stremljenje Angleške, semterja zvezano celo z brutalnostmi, dobiti v svoje roke upravo burskih dežela, bogatih diamantov in zlata in jim viliti spremembo ustave, da bi imeli v republikah gotovi čas nasejjeni beli tuje (ponajveč Angleži) enako volilno pravico kakor domačini, je izvalo ljut odporn pri svobodoljubčih Burih. Ta odporn so Angleži zlomili še po triletni vojni, ki jih je stala ogromnih žrtev na denarju in ljudeh.

(Dalej prih.)

LISTEK.**Gospodarski moment v svetovni politiki.**

Ako motrimo dogodke v svetovni zgodovini od srede preteklega stoletja naprej, opazimo, da je stopil sedaj na prvo mesto gospodarski moment, ki je prej igral kot povod antagonizmu med narodi ali državami samo podrejeno vlogo — saj je temelj ponajveč na pohlepnosti vladarjev, v katerih je bila posebljena absolutistična država, po tem, da bi se razsireme meje države; ta gospodarski moment je postal sedaj toriček, okoli katerega se suče vsa državna politika. To velja zlasti glede konfliktov evropskih držav v drugih delih sveta in glede sporov izvenevropskih držav med sabo. Ako ne uvažujemo italijanskih in nemških vojn za osvobojenje in edinstvo in rusko-turške osvoboditelne vojne na Balkanu, je dal povod za vojevanje med državami, vstevši tudi izvenevropske države: Severnoameriške združene države, Japonsko in Kitajsko, v navedeni dobi skorodno poskus ene države si priboriti

gospodarsko nadvlado nad drugo. Da je pri tem igralo vlogo tudi stremljenje, dotično deželo tudi politično podjavljati, je treba priznati brez ovinkov.

Kot tip novodobne, iz čisto gospodarskega spora nastale vojne je treba smatrati takozvano „opisko vojno“ (1840—42), ki jo popolnoma pravilno imenujejo po predmetu, radi katerega je nastala. Najbrže je prišlo okupati okolnosti sami, da je eden ali drugi komercialni predmet že opetovan dal in bo še bržkone dal povod za vojno, da niso imenovali kasnejše vojen enakega izvora z imeni kakor sladkorna ali zeleniško koncesijsko vojno“. Vojni Anglije in Francije proti Kitajski v letu 1856. do 1860. ste bili pravzaprav samo nadaljevanje „opiske vojne“, ker se je šlo zgolj za izpolnitve l. 1842. sklenjenih mirovnih pogojev, ki so se osredotočili v tem, da se da prosta pot evropski trgovini v kitajskih lukah: Kanton, Amori, Fučen, Ningpo in Šanghaj. Ti pogoji so torej imeli eminentno gospodarski značaj.

Kakor bodo bila kasnejše videli, je bila odslej „država sredine“ opetovana prepora točka med raznimi državami in veliko vprašanje je, ako

ne bo zopet danes ali jutri predmet razpora in zavisti med njimi radi kakšnega materialnega dobička. Prav tako kakor so bile materialne zadeve povod vojnam zapadnih sil proti Kitajski, so bili tudi materialni oziri vzrok severno - ameriški državljanski vojni l. 1861.—1864.; pravi povod te vojne sega pravzaprav v l. 1836., ko je nastal bančni konflikt radi izdaje denarnih vrednostnic med državami, ki tvorijo severno-ameriško „Unijo“.

Zahteva severnih držav, da se odpravi v vsi Uniji suženstvo, je pač izvirala iz človekoljubnega mišljenja večinoma angloških pasmi pripadajočega prebivalstva, glavni vzrok konfliktu pa je brez dvoma iskati v okolnosti, da se južne države prislajo, si za svoje plantaze preskrbljati delavnice sile, kakor severne države proti plačilu ter s tem ustvariti paritet vseh produkcijskih slojev za proekte, ki se izvajajo iz vseh držav ameriške unije.

Nemško - francoska vojna, vsled katere je Francija mnogo trpela ne samo moralno, nego tudi finančno, je povzročila, da je za nekaj let na stopil neki mir v svetovni politiki vobče in v prekmorskih podjetjih

raznih držav posebe, ako izvzamemo orientalske nemire in rusko - turško vojno (1874.—76.).

Med tem pa je stopila Nemčija, ukrepljena na zunaj vsled svojega ujedinjenja in prisiljena vsled svojega razvoja industrije, iskati za svoje proizvode novih odjemalcev, v vrsto kolonijalnih držav in je proglašila, ravnočno se po zgledu Angleške, za državno zaščitno ozemelje dežele v jugozapadni in vzhodni Afriki, ki so bile last nemških trgovinskih družb. V ta čas pada tudi za evropske države sicer mirna, zato pa za marsikatere domače afriške države z izgubo samostojnosti zvezana razdelitev „temnega svetovnega dela“ med kolonijalne sile, ki se je pričela z mednarodno konferenco v Bruslju (l. 1876.) in ki traja pravzaprav še danes. Skoro vse Afriko se je razdelila v takozvane „interesne sfere“, od katerih je dobila vsaka država eno ali več, dočim so v notranjosti ustavili državo Kongo, ki je po imenu samostojna, finančno pa pripada belgijskemu kralju. Dejansko izvrševanje vladarskih pravic v interesnih sferah je naletelo pri dveh, oziroma treh samostojnih afriških državah na živihodnem odporu, ki je povzročil dve

dočim so se drugim „zanesljivim“ še pred vratmi popisavale vstopnice. Tu so bili tako burni prizori, da jih ni mogoče opisati. Mnogi kmetje so hoteli noter in ko se jih ni pustilo, dali so svoji nevolji tako duška, da bo „gospodom“ še mnogo časa šumeo po ušesih. „Kdaj pa boste imeli večernice? Kaj pa je s konsumom? Pri zaprtih vratih zborujete! Sram vas budi! Kmetski izdajalci! Kandidat je že postavljen! Živio Roblek!“ Taki in podobni klici so doneli pred vratimi, kjer so stražili konsumar Gorišek, urednik „Gospodarja“ Leskovar in zeleni Schöff, odbornik „Izobraževalnega društva“. Vlogo vunbacitelja pa je igral mežnar, ki je bil očividno pijan, ter se jako sirovo obnašal proti nekaterim kmetom. Si ga bodo že zapomnili. Veliko nevoljo je vzbudil tudi katehet Cestnik, ki je ostentativno, kakor kak policist, stal v gruči in zapisoval vsake vzlike. Moral jih je od pripričil kmetov slišati par bridiči. Da bi mu teknilo! V tem so začeli v dvoranu, ki je bila polna, pragnali so jih celo iz šmarskega okraja, ki so prišli romat. Govoril je najprej odbornik „Kmete zvezze“, posetnik Mlakar, ki je predsedoval shodu. Ko so od raznih strani potem predlagali za kandidata g. Robleka, je Mlakar vse te glasove, ki jih je bilo gotovo polovico, z nečuvenim terorizmom potlačil in izjavil, da se mora poslane razumeti tudi na paragrafe, zato je treba dohtarja. Vopštěv prideta le, je dejal, dr. Vopštěk in dr. Povalej. Prvi sicer soglaša s „Kmete zvezzo“, toda to je premalo, dočim je dr. Povalej (c. kr. finančni komisar in Mariboru), prisegel na slovenski in katoliški program. Pri glasovanju se uspeh ni mogel natančno določiti, reklo se je, kdor je za Povaleja, naj stopi na desno stran, nekaterim je bilo pri fizično toliki gneči nemogoče iti na levo. Ko se je še pozvalo, naj vzdignejo roke, se je vzdignilo kakih 50 rok! Na ta način je bil od „Kmete zvezze“ proklamiran dr. Povalej, bivši „Triglav“ sedaj pokorni sluga dr. Korošec! Nato je nastopil dr. Povalej sam, vzel iz žepa kandidatni govor in ga deklamiral. Bil se je na svoje katoliške prsi in govoril o poštosti napram podlosti!!

Ves čas so bile pred vratmi večje in manjše demonstracije, kadar so se vrata odprala, je zadonelo v dvorano: Živio Roblek! Spodaj v gostilni pa so je zbral vse polno kmetov, ki niso dobili pristopa ali pa so zapustili dvorano; v krepkih govorih se je razkrinkala vsa zahrbnost in nepoštenost klerikalne komande, navduševalo se jih je za neustrašen boj za pravega kmetskoga poslanca Robleka.

Vsi celjski duhovniki, razen gopata, so ta dan pozabili na popoldansko službo božjo, ker so imeli na shodu važnejšo službo kot priganjači, reditelji, vratarji, policisti! Rok jim nihče ni poljuboval, pač pa jim marsikatero zabrusil v njih obraz. Na ta način duhovniki sami naravn razvoj pospešijo. Ko so se zvezarji usuli iz

dvorane, bili so, to se rasume, „primerno“ sprejeti.

Deželni zbori.

Gradec 20. marca. Posl. Ornig je poročal v imenu deželnega kulturnega odseka o regulaciji Savine in njenih pritokov pri Celju. Proračunjenih je v ta namen 2,890.000 krov. Dežela pa prispeva k temu le 20%, to je 578.000 K, in še te le tedaj, ako prispeva država in krajinski interesent 80%. Kakor hitro so ti prispevki zagotovljeni, sme deželni odbor začeti z delom. Poslanec dr. Jurtela je poročal o regulaciji Pesnice od občine Gradiška do železniškega predora pod Pesnicou. Proračunjenih je v ta namen 130.000 krov. Načrti so se odobrili. — Avstrijski družbi belega križa se podari v Rogatki Slatini stavbičje za zgradbo novega vojaškega zdraviliča, ker je dosedanje poslopje preveč oddaljeno od kopališča. Podarjeno stavbičje je vredno 1000 K. — Posl. Lenko je poročal o razdelitvi občine Jurklošter v občino Št. Lenart nad Laškim trgom in Jurklošter, nadalje o razdelitvi občine Lehen pri Ribnici v občini „Lehen“ in „Krecoenbah“. Obema prošnjama se je ugodoilo. — Razne peticije so se sprejete en bloc. — Uslužbeni deželnih hiralnic in bolnic so prosili za ureditev svojih plač. Posl. dr. Ploj je pripomnil kot poročevalec, da finančni odsek o tem ne more sklepati, dokler mu ni znan finančni efekt. — Slovenskemu zgodovinskemu društvu v Mariboru se je dovolilo 400 K podpore. — Posl. dr. Hrašovec je interpeliral namestnika zaradi omejitve koncesij za žganje na deželi. — Poslanec Roškar je interpeliral deželni odbor zaradi oddaje trdnih sadik in podraženja bakrenega vitriola. — Poslanec dr. Ploj je predlagal podpore nekaterim spodnje-štejerskim krajem, ki so jih zadele ujme.

Praga 20. marca. Pred današnjo sejo so imeli načelniki vseh nemških strank posvetovanje ter sklenili, ako Čehi ne sprejmo spremiščevalnega predloga k načrtu glede ureditve službenih razmer za uradnike pri okrajnih odborih, začno z obstrukcijo.

Šolska komisija deželnega odbora je razpravljala danes o celibatu učiteljev. Posl. Hora in dr. vitez Jakob sta zahtevala, naj se izdela zakonski načrt, ki dovoli učiteljicam možitev. Predlog se je izročil deželni odboru.

Lvov 20. marca. Deželni zbor je dovolil, da si najame mesto Krakov za investicijske namene 23,600.000 krov, Lvov pa za razširjenje električne naprave 10 milijonov krov posojila, za kar prevzame mesto jamstvo. Nato se je zasedanje odgodilo jeseni.

Nagodbena pogajanja.

Budapešta 20. marca. Tako-zvana dolgotrajna nagoda se

je rasbila. Z avstrijske strani se zahteva sedaj 15letna nagoda, domačim zahtevajo vse ograki politiki, naj se že v desetih letih uresniči samostojno gospodarsko carinstvo. Zato imajo ograki posredovalci določno naročilo, da ne privolijo v pogodbo, ki bi trajala deseto leto.

Dunaj 20. marca. „N. Fr. Pr.“ poroča: „Ker je isključeno, da bi se glede nagode doseglo sporazanje, razmisljajo v obeh predsedujočih taborih o kakem provizoriu, ki bi naj za kratko dobo zagotovil obstoj sedanjega razmerja med obema državnima polovicama, a med tem bi se nagodbena pogajanja nemoteno nadaljevala.“

Praga 20. marca. Nagodbena komisija češkega deželnega zborna je predložila deželnemu zbornu poziv na vladu, naj se dosedanje trgovinsko in carinsko razmerje podaljša, a trgovinska pogoda do leta 1917 se naj sklene le pod pogojem, da preneha bančni privilegij leta 1910 in da se ne dovolijo pri tem Ogrski nikake gospodarske ali finančne koncesije.

Budapešta 20. marca. Pri današnji obletnici Kossuthove smrti je imel predsednik gospodarskega odseka državnega zborna grof Battyanany slavnostni govor, kjer je rekel, da današnje razmere spominjajo na dobo, ko je Ludvik Kossuth prvič nastopil za Ogrske neodvisnosti. Da se po letu 1910 ustanovi ogrska banka, po letu 1917 pa carinski mejniki, je neizogibno, ako hoče Ogrska doseči svojo samostalnost.

Vel. Varadin 20. marca. Kongregacija velike županije Bihar je izrekla na predlog bivšega ministrskega predsednika grofa Tisze sedanji vladni nezaupnico, češ, da ni ničesar storila za industrijo.

Iz ruske dumе.

Petrograd, 20. marca. Pri razpravi, naj se sestavi posebna komisija za pomoč lakoto trpečemu prebivalstvu so razni poslanci pripovedovali strašne reči, kako hudo razsaja lakota v nekaterih pokrajinal. Poslanec donske pokrajine je povedal, da trpe lakoto celo kozaki, ki morajo beračiti. Po dolgotrajni debati se je razprava o tem predmetu odgodila.

Kmetski punti na Rumunskem.

Črnovice, 20. marca. Iz Rumunije prihajajo čimdalje obupuječe vesti. Po ruskih agitatorjih (?) naščuvani kmetje hodijo pojoč v velikih truhmah od mesta do mesta ter plenijo židovske trgovine. Trgovina in promet počivata. Kdor le more, zbeži čez avstrijsko mejo. V Ickanu je že več tisoč Židov. Sucava in Černovice so prepuno ljudje. Sedaj se pomikajo puntarji — nad 2000 oboroženih kmetov — od Zvorestina proti Mihalenu. Židovske družine zapuščajo vse za seboj ter beže na avstrijska tla.

— Kdo je tvoj oče? je vprašal Kržan prijazne in se je usedel poleg deklice.

— Moj oče je pomorščak je odgovorila deklica. Saj sta tudi vidva ali ne?

— Da, tudi midva sva pomorščaka, je hitro rekel Kržan, da bi udušil sume, ki so se začeli vzbujati v dekletu. Ali poznaš kralja Gajačića?

— Seveda ga poznam, je odgovorilo dekla. Saj je bil že dostikrat pri nas v vasi. Z menoj je bil vedno dober in večkrat mi je rekel, da bom še kdaj velika gospa.

— Da, kralj Gajačić je dober, je pritrjeval Kržan, da bi si pridobil popolno zaupanje dekleta. Midva sva bila z njim, ko so naši ljudje napadli turško brodovje pri Nikomiji. Saj si gotovo že kaj čula o tem.

— Govori se, da so naši napravili mnogo plena, je rekla deklica. Vsek dan jih pričakujemo, da pridejo domov.

Kržan je zdaj vedel, da je dekla hči kakega Gajačevega pirata in da so prebivalci vasi, ki so jo Turki napadli in učigli, sami piratje. Zdaj mu ni bilo več težko izvedeti od

Bukarešta 20. marca. Uradno se poroča, da so v Botušanu napadli kmetje tudi vojaštvu, ki je streljalo ter ubilo štiri, ranilo pa devet oseb.

— Položaj je zelo kritičen ter se je bat, da izbruhne splošna kmemčka vstaja. Nemiri so se razširili skoraj po celi deželi, povsod se kmetje oborožujejo ter gredo nad mesta. Glavno mesto Moldave, Jassy, je obklopljeno 30.000 kmetov. Vojaška posadka je preslabaa, da bi se jim uprla.

Triste kmetov je naskočilo mesto Pazurari, toda vojaštvu jih je pregnalo. Kmetje sojimeli več mrtvih in ranjenih. Vsa graščinska posestva v okolici so izropana. Vojni minister je odredil, da se tudi 4. voj mobilizira. Ministrski svet je sklenil, da izroči v nemirnih okrajih policijsko oblast vojaštvu. Poveljnik je general Tell. — Zbornica je dovolila, da se vsi rezervisti sklicejo na 14 dni.

Občni zbor „Slov. plan. društvo.“

„Slov. plan. društvo“ je imelo snoči v „Narodnem Domu“ svoj redni letni občni zbor. Pred zborovanjem je fotograf g. I. Rožen iz Litije projiciral na skoptikonu serijo pokrajinskih slik iz Kranjske, ki so se odlikovali po svoji zares skrbni izvedbi in čistoti; zlasti lepe so bile slike iz triglavskega pogorja, ki so vzbudile med navzočimi planinci splošno zanimanje in priznanje. V naših šolah se razmeroma zelo malo goji domoznanstvo in v tem oziru so skoro na zadnjem mestu naše srednje šole. Bačti ti zavodi imajo že ponajveč svoje skoptikone, zato bi nasvetovali, da bi ti zavodi nakupili Rožnovne diapositive kot učni pripomoček, s čimer bi pridobili najboljše sredstvo za pouk v domoznanstvu. — Predsednik g. prof. Fr. Orožen je na to ob devetih otvoril občni zbor ter v iskrenih besedah pozdravil zborovalce. V svojem nagovoru je omenjal, da je društveni častni član g. Fr. Kadilnik podaril društvu 7000 krov za svojo kočo na Golici in da sta tudi mestna občina ljubljanska in železniško ministrstvo dovolila znatne podpore; spominjal se je tudi v toplih besedah v preteklem letu umrli članov ter pozval zborovalce, naj se v znak sožalja dvignejo raz sedeže.

O društvenem delovanju je poročal tajnik g. oficjal Jos. Hauptmann. Iz njegovega poročila posnemamo: Društvo je v preteklem poslovnem letu izdatno napredovalo, vsesransko uspešno delovalo ter znatno razširilo svoj delokrog. Koncem lanskega leta je imelo osrednje društvo 619 članov; vseh podružnic je bilo 17, ki so imeli skupaj 2123 udov, da je torej imelo društvo v cellem 2742 članov, za 259 več nego v prejšnjem letu. Lani se je ustavila nova podružnica v Pazinu v Istri, ki prične delovati tekoče leto. Odbor je imel v preteklem poslovnem letu 51 sej in je rešil 881 vlog in dopisov. Dne 31. januarja je odbor privedil poučno-zabavni večer, na katerem je predaval g. dr. Oblak o svojem potovanju po Bosni.

Dne 5. avgusta se je otvorila razširjena Orožnova koča, 26. avgusta pa nova pot na Jalovec. Društvo se je udeležilo otvoritve Kamniške koče in bilo zastopano pri raznih izletih svojih podružnic.

Odbor je priredil tečaj za gorske vodnike, v katerega se je sprejelo 20

gojancev iz Gorenjske, kamniškega okraja in iz Štajerske. Pri pouku sta sodelovala razen odbornikov osrednjega društva tudi zdravnika dr. Iv. Jenko iz Ljubljane in dr. I. Tičar iz Kranjske gore. Gojenci so dobili potrebna spričevala in oblast je potrdila vse razen enega za avtorizirane gorske vodnike. Želeti je, da bi se društveni posluževali le teh vodnikov. Društvo je dalo popraviti in na novo napraviti več potov, med katerimi je najvažnejši pot na Jalovec. V Karavankah zlasti na koroški strani se je napravilo 46 napisnih tabel, v triglavskem pogorju 19, v drugih krajinah pa 6. V Ukanci ob Bohinjskem jezeru je osrednji odbor kupil obširno, na tako lepem kraju ležeče parcele za 2500 K in manjšo parcele na vrhu Črne prsti. Odbor se je obrnil do pristojne oblasti z vlogo v obrambu obstoječih planinskih potov in steza preko Karavank ter se pridružil akciji raznih korporacij za napravo telefonske mreže na Gorenjskem. Društvo je izdalо v preteklem letu dve knjižici: „Nova železnica“ iz pesesa društvena Maksa Klodiča v. Sabladoskega in „Seznam markiranih potov“. Društvo so jela vpoštevati tudi tuga planinska društva in mu ponudila vzajemnost glede olajšav naših članov v njihovih kočah in sicer „Società degli alpinisti Tridentini“, državljanske sekcije „Touristenverein“, švicarski alpski klub, „bosansko-hercegovinski klub“ in „klub čeških turistov“. Odbor je sprejele te ponudbe in sklenil, da prizna enake olajšave kakor svojim članom udom vseh tujih planinskih društrev, ako se izkažejo z društvenimi legitimacijami. Več občin na Gorenjskem in v Trenti je poslalo osrednjemu društvu izjavo, s katero daje „Slov. plan. društvo“ izključno pravico za planinsko delovanje v ondotnih krajih. Čast takšnim obč. odborom. K tajnikovemu poročilu se je oglasil za besedo dr. Jos. Kušar iz Kranja, ki je želel, naj bi odbor uvel akcijo, da bi ne prisaš vse gorske pota, stekajoča se k bohinjski železnici v tuje roke. Ko je dal predsednik tozadovno zagotovilo, se je tajnikovo poročilo vsele odobrilo na znanje. Na to je poročal o denarnem prometu g. A. Šusteršič.

Društvo je imelo v preteklem letu 37.824 K 51 v dohodkov in 37.016 K 92 v stroškov, torej 807 K 59 v prebitku. Med dohodki je nam omeniti tele-vsote: na članarini 3478 K 15 v, za „Planinski Vestnik“ 1659 K 32 v, za društvena znamenja, knjižice in razglednice 1176 K 36 v in na dohodkih koč 5640 K 82 v. Med izdatki navajamo upravne stroške s 1368 K 68 v, za nakup zemljišč 2671 K 21 v, za pota 1321 K 82 v, za „Planinski Vestnik“ 3062 K 26 v, za inventar in popravo koč 2841 K 58 v in 3643 K 47 v, za izdatki knjižic 1302 K 66 v itd. Vse društveno premoženje znaša 45.685 K 26 v, čista imovina pa po odbitku pasiv v znesku po 20.982 K 57 v — 24.702 K 69 v. Proračun izkazuje 17.207 K 59 v dohodkov, stroškov pa 20.450 K 57 v, torej primanjkljaja 3242 K 98 v. V imenu računskega pregledovalcev je poročal kontrolor Lindtner, na čigar predlog se je dal blagajniku in odboru absolutorij. Dr. Šwigelj je na to utemeljeval svoj predlog, naj se izvoli odsek 5 članov v svrhu, da pregleda društvena pravila, prouči razmerje med sedanjim osrednjim odborom in podružnicami in eventualno nasvetuje spremembu pravil v tem zmislu, da se ustvari vrhovni centralni odbor. Go-

Dalje v prilogi.

je še več zaprtih vrat in po dolgem iskanju iztaknil tudi kot, kjer se mu je zdelo, da je napravljen drug izhod.

Rahlo in previdno je razmetal kamenje in kmalu je bil odkrit izhod na drugem koncu hriba.

Kržan je stopil iz Jame. Zunaj je bila že noč. Nekoliko na strani je ležala vas, ki so jo bili Turki pred nekaj urami vžgali. Plameni so bili že skoraj pogasnili in iz ruševin so se dvigali gosti oblaki dima. Kričajo so odhajali turški vojaki z naropanim plenom proti Famagusti, oddaljeni samo dobro uro.

Kržan je sklenil, da izbere piratsko jamo za svoje skrivališče in da poskusi potem od tod vtihotapiti se v Famagusto. Prav vesel je bil, da je našel nov vhod v to jamo, kajti zdaj je mogel iti v to jamo kadar je hotel in ne da bi ga opazili piratje, ki so poznali

vornik je v svojih izvajanjih zlasti ostro kritikoval razmerje osrednjega odbora k podružnicam; njegova izvajanja je pobijal društveni podpredsednik g. dr. Fr. Tominšek. O predmetu se je razvila dolga debata, ki so se je udeležili še gg. Trstenjak, Lindtner in drugi. Skaberne, Dr. Švigelj predlog je bil sprejet in v odsek so se izvolili gg. Lindtner, dr. P. Skaberne, Škušek, dr. Švigelj in Anton Trstenjak, za odborniškega informatorja pa A. Šusteršič. Na to je interpeliral g. dr. Švigelj v imenu dr. J. C. Oblaka odbor: 1.) zakaj ni sklical v zmislu sklepa lanskega občnega zbora poleti občnega zbora na Jeseniceh; 2.) zakaj je sklical to zborovanje na tako neugoden dan, da se ga zunajti člani ne morejo udeležiti; 3.) zakaj je tako malo storil za interes slovenskega planinstva ob novi železniški progi in 4.) zakaj ni dal popraviti „Triglavsko koče“, v svojem imenu je pa dr. Švigelj vprašal odbor, zakaj ni bilo društvo zastopano pri pogrebu pesnika Gregoriča.

Na interpelacije je odgovarjal predsednik g. Fr. Orožen, ki je zlasti naglašal, da je društvo zastopalo pri Gregorčevem pogrebu častni član g. J. Aljaž. Koncem zborovanja je g. dr. Švigelj še predlagal, naj se dovoli akad. krožku češke podružnice vsaj 200 K podpore za zgradbo poti na Mangart. Po daljši debati je bil ta predlog odklonjen in predsednik je zaključil občni zbor.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 21. marca.

Imenitao jih farbajo. Klerikalci sedaj ob agitaciji za svoje lepe poslance rabijo vsa mogoča sredstva. Delaveem objubujejo zvišanje plač, obrtnikom razne obrtne ugodnosti, kmetu znižanje davka itd. Kdor klerikalem to verjamе, mora biti napol idiot, ali pa tako zloben lažnik, kot so klerikalci sami. Dr. Krek je v Kamniku zabavljal proti „kancijam“. Znano je, da je dr. Žlindra vpil, da uradniki žro in žro. Tudi ob teh volitvah poje kmetu ta struna. Kako pa kmetje razumejo to, če se pravi, da je preveč „uradnikov, da drug drugemu delajo dren“, to nam pove tale zgled preprostega kmetiča, ki seveda ne zna ne pisati ne brati, tedaj je gotovo slišal druge govoriti o tem: „Naši poslanci bodo naredili tako na Dunaju, da bo manj tistih škricev po kanclijah. V Ljubljani boda samo dva davek pobirala. Tudi sodnikov ne bode toliko. Ta male davke bodo župani pobirali in ta male tožbe bodo tudi kar pri županu.“ To so doslovne besede nekega kmetiča, Janeza Aliča, vulgo Šemica iz Ločnice pri Sori. Ta možiček, ki je čisto priprost kmet in zraven kuhar kolomaza (šmirkuhar), si gotovo ni tega sam izmisli, pač pa je na shodu in ob drugih prilikah slišal take govore, ki si jih je dobro zapomnil, ker so mu ugajale, da bi bilo manj „plačanih škricev“. S tem agitira sedaj okoli in brez dvoma gotovo lahko pridobi nevednega kmeta,

namežkal ter mu dajal znamenja, naj ničesar ne vprašuje.

Čas je, da odideva, prijatelj, je rekel Kržan, ki je dobro umel Tomovo namigavanje. Ponoči prideva najlaglje na svoj cilj.

Tomo se je ustavljal in tudi dekle je Kržanu prigovarjalo, naj ostane. Toda Kržanu se je mudilo in tako je Tomo moral vzeti slovo od svojega dekleta. Ker je slovesno prigovoril, da se vrne in da popelje dekle s seboj v Primorje, je bilo slovo laglje, kot je sam mislil.

Ko sta Kržan in Tomo jezdila po primitivnih potih proti Famagusti, se je Tomo ves čas polglasno smejal ter končno dosegel, da ga je Kržan vprašal, kaj mu je.

Izvrstno sem opravil, prav izvrstno, je začel pripovedovati Tomo. To piratsko dekle mi je priseglo večno ljubezen.

S tem ti je seveda mnogo pomagano.

Da, pomagano mi je, milostivi gospod, in Vam tudi. Pa še dobro pomagano. Kar mi je dekle povedalo, je vredno celo ladjo suhega zlata.

Govori vendor! Kaj ti je dekle povedalo?

Razodelo mi je, kje imajo tukajnji piratje skrite svoje zaklade.

(Dalej prih.)

češ, potem ko bodo manj škricev po kanclijah, bodo pa manjši davki. To vleče kmeta še najbolj. To agitacijo se seveda zanesli le duhovniki med ljudi.

— **Škofov „profesor“ ali „Slovenčev“ triglodit?** Čuje, kako je to res čudno in znak iz nebes. Ravno v času, ko sem pred tabernakelnom zdihoval, naj se mi oglase duhovniki, sposobni za učiteljsko službo, ravno ta čas so se mi zglasili. Da, eden mi piše: „ne vem, kako to, da mi te dni nekaj pero v roke sili, naj se vam ponudim za profesorja“... Ali to ni uslušana molitev! („Dva pastirska lista in nekoliko o dogodkih v Lurd“.) A. Bonaventura, škof ljubljanski. V Ljubljani 1899 pag. IV.) Iz graških dijaskih krogov se nam poroča: Znaui „škofov profesor“ in brat še bolj znanega jagra za dotami in politiko, kranjskega prof. Jarca, ki je radi svojega rogoviljenja vsem graškim dijakom še dobro v spominu, g. A. Jarc, je imel že v drugi veliko smolo s profesorskim izpitom. Res čudno je to, samo zagonetka nam je ali je to: znak iz nebes, ali škofovo „jamrajne“ pred tabernakelnom, ali uslušana molitev. Mogoče pa, da ne eno ne drugo, ampak, da škofovo „jamrajne“ prav nič ne pomaga in so to vse drugi znaki iz nebes, kajti končno so vendarne nebeški znaki. Pa vendar ni bil mogoče g. Jarc oni, kateremu ni dalo pero v roki miru, sicer se pa to proti „škofovih profesorjih“ ne more določiti. Res, veliko smolo ima škof s svojimi „profesorji“ a vkljub temu so le „profesorji“, vkljub temu so škofovi zavodi le najboljši, vkljub temu so celo dobili — pravico javnosti. Za g. Jarcu bi pa bilo bolje, ako bi v Gradeu manj srboril. Pa vendar ni on „Slovenčev“ naravoslovn učenjak, ki pričenja vretenčarje še po ribah in postavlja hipoteze o trigloditih. Po „Slovenčevih“ naravoslovnih noticah in informacijah soditi to ni izključeno. Prosi si tihega sožalja za škofovega „profesorja“ in „Slovenčevega“ triglodita. Priporočamo škofovo „jamrajne“ pred tabernakelnom vdanim in vernim backom v pobožno molitev, da bo imelo več uspeha.

— **Nesmiselna navada.** Čudimo se preprostemu ljudstvu, da duhovniku izkazuje za vse stvari največje češčenje in spoštovanje. Popolnoma nič se ni treba čuditi temu. Saj med izobraženci, in to pri odločnih naprednjakih, vidimo, da oni duhovščini v privatnem življenju preveliko čast izkazujejo. Opozorili smo zadnjič na naslove „častiti in prečastiti“. Danes pa omenimo to-le: Ukorjenjena je čisto upotrebna navada v kondolenčnih zahvalah (po umrlih), da se povsod zahvaljujejo prečastiti duhovščini. Čemu to? Saj si pusti ta „prečastita duhovščina“ pošteno plačati ves trud pri pogrebu. Nedavno se je v neki zahvali bralo: ... zahvalo prečastiti duhovščini, kakor tudi učitelj-

— To vem že davno, je zaničljivo rekel Kržan, ki se je takoj spomnil mrtvaške glave in Gajačevega svarilnega napisa v jami.

— Ničesar ne veste. Če mislite, da za tistimi želevnimi vratmi v jami, se motite.

Kje torej?

— V Famagusti sami pod grško cerkvijo. Moja ljubica mi je povedala ne le, kje je piratski zaklad, nego mi je tudi povedala, kako prideva lahko v Famagusto, ne da bi naju kdo videl.

Kržan je samega začudenja zadržal konja.

Ni mogoče!

— Da, da, tako je, pa nič drugače. Še danes bodeva spala na mehkih posteljah v Famagusti.

Razloži mi vendor, kako in kaj.

Pred Famagusto je vodnjak. Iz tega vodnjaka vodi skrivenski rov v mesto do grške cerkve. Tam je malo skladišče iz katerega se pride v cerkveno mrtvašnico. Piratje se bavijo tudi s tihotapstvom in so pred vojno spravljali po tej poti blago v mesto in iz mesta. Le idite z menoj. Moja najnovješta ljubica mi je vse tako popisala, da ne moreva zgrešiti pota. Še nocoj bodeva v Famagusti.

(Dalej prih.)

— Razodelo mi je, kje imajo tukajnji piratje skrite svoje zaklade.

stu za ganljivo petje... In (nota bene!) prečastita duhovščina je bila plačana, učitelji pa so prišli po več ur daleč v najgršem vremenu in so peli zastonj in prijačnosti, vendar gre plačani prečastiti duhovščini prej zahvala, kakor drugim, ki so se zastonj trudili. Kdor bi se utrtil pri tem prizadet, naj ne zameri, ker to ne leti na nobeno osebo, temveč na občno razvado. Le nikar ne hinavščine! Dajmo čast komur gre čast, in zahvalo, kdor jo zaslubi! Proti duhovščini smo lahko vljudni, prijazni itd., kakor je dotičnik, toda klečplaziti ni treba. Treba je začeti osebno ločitev od cerkve, predno se izvrši ločitev cerkve od države. Kdor pa drugače dela kakor govor, tak tudi nima pravice štetiti se med odkritosrčneže, in vendar je v prvi vrsti, da v vseh rečeh nastopamo od krito in neustrašeno za prave ideje in smotre.

— **Krčmar Dachs in njegova žena** sta srdita sovražnika našega lista, ker smo Dachs, ko je preveč rogovil za klerikalce, stopili na kurja očesa. Posebno huda je ta jeza od volitev v trgovske zbornico in pa zlasti od tedaj, ko je Dachs vsed našega postopanja nehal biti predsednik pevskega društva „Ljubljane.“ Dachsovka je daleč naokrog znana zaradi svojega urnega jezika. Noben liberalce ni varen pred njo. Nedavno tega je bila zaradi svojega grdega jezika klicana na policijo, kjer bi jo bili radi opravljanja nekega višjega uradnika lahko strogo kaznovali, pa so ji za tistikrat milostno prizanesli. Posebno obira Dachsovka člane našega uredništva. Ko je bila proti Dachsnu na obrtni oblasti in pri sodnji preiskava zaradi ravnanja s posli in smomi o tem poročali, je prišla prvič v naše uredništvo, ter stresala svoj grdi jezik, kar se je dalo. Nedavno tega je pred pričami grozila, da bo „Slov. Naroda“ urednikom „gobce razbila“, pa če bi bila tudi potem zaprta. Zaradi tega izreka in drugih opravljanj smo jo zadnjič nekoliko poštegetali češ, da je jezikava. Na to je v pondeljek prišla v redakcijo. Razsajala je iz razgrajala, psovala in tulila tako, kakor bi bila pijana. Povzljali smo jo, naj nas toži in ji ukazovali, naj se odstrani, a ni hotela iti in ni hotela. Šele ko smo ji zagrozili, da jo z brahjalno silo ven vržemo, je šla in sicer sama. „Slovenec“ laže, trdeč, da je bila Dachsovka osuvana. Nihče se Dachsovke ni dotaknil. Šla je zmerjaje in zaprla vrata. Čez nekaj trenotkov — moralna je biti že na stopnicah — pa se je vrnila in vnovič se je usula iz njenih ust ploha najsurovejših psov. Eden gospodov iz uredništva je stopil za njo, da bi jo pognal po stopnicah. Dachsovka je s pesto udarila po njem in potem stekla po stopnicah. Tekla je tako čvrsto in hitro, da je ni mogoče doiti gospod, ki ji je sledil, da bi jo izročil policiji. Ženica se zdaj pač boji, da bo zaprta, zato laže, da je bila osuvana in si misli s kakim simuliranjem pomagati iz zadrege. V zahvalo za notico v „Slovencu“ je Dachs peljal Štefeta s fijakerjem na sprechod. V „Slovenčevi“ tozadnevinici je nekaj, kar je treba posebe pribiti. „Slovenec“ direktno še uje na dejanske napade na naše uredništvo. Za nas ni dvomov, da so tudi Dachsovko naševali klerikalci. Ko je bila namreč prvič pri nas, je sama izblebetal, da ji je Kregar svetoval, naj gre k nam razgrajat. No, „Slovenčeva“ ščuvanja nas ni strah. Napadalcev se bomo že znali ubraniti pa če pride tudi cele tobačna tovarna. „Slovenec“ pa si naj zapomni, da ni v „Kat. tiskarno“ in v škofijo nič dlje, kakor v „Nar. tiskarno.“

— **Urvstitev uradnih krajev v razredu aktivitetnih doklad državnih uradnikov.** Današnja „Wiener Zeitung“ priobčuje razglas skupnega ministrstva glede urvstitev uradnih krajev v razredu 1 do 3 aktivitetnih doklad državnih uradnikov. Ljubljana je uvrščena v 3. razred.

— **Odlikovanje.** Višji poštini kontrolor Franc Raspotnik v Trstu je povodom svojega umirovljenja dobil naslov poštnega ravnatelja.

— **Iz železniške službe na Koroškem.** Železniški pristav g. I. Ahazih je premeščen k beljaški direkciji, aspirant g. Egon Žitek v Brežah pa na postajo Vrata pri Podkloštru.

— **V istrski deželni šolski svet** je imenovan za ostalo funkcijsko dobo poreški dekan Rismundo.

— **Vojške vesti.** Rezervnih asistenčnih zdravnikov namestniki dr. Viktor Babnik, dr. Franc Jenčik in dr. Benjamin I. pavic so imenovani za asistenčne zdravnike v rezervi.

— **Iz pisarne slovenskega gledališča.** Nosoj (nepar) se uprižori kot častni večer velezaslužnega opernega kapelnika, g. H. Beniška, prvič v sezoni Parmova opera „Ksenija“, po kateri se pojde radi hripanosti gosp. Raneka Mascagnijeva „Cavalleria rusticana“ in ne Leoncavallovi „Glumači“. Dramski objektiv pripravljen za svojo beneščino predstavo Fr. Ks. Meškovo izvirno novitetu „Na smrt obsojeni“.

— **Slovenska opera na Hrvatskem.** Člani slovenske opere prirede, kakor smo že poročali, tekem letosnjih gledališčnih počitnic operne predstave po raznih mestih Hrvatske. Svoje gostovanje prično 2. aprila v Varaždinu. Pelo se bode te-le opere: „Trubadur“, „Lucia di Lameroor“, „Rigoletto“, „Ksenija“, „Lepa Galateja“, „Faust“ in „Nikola Zrinjski“. Operni ensemble obstoji iz teh ledam in gospodov: primadona Maruša Skalova, altistinja M. Peršlova, subreta Vida Kočevare, Ernst vitez Cammarota, J. Ouředník, Julij Betetto, Adolf Ranek, R. Bušek in J. Zach. Ravnateljstvo ensemble je prevzel vitez Cammarota.

— **Jana Lega nagrobní sponenik.** Dodatno k pozivu odbora, ki se je osnoval v Pragi z namenom, postaviti Janu Legu dostenjem na nagrobeni sponenik, poročamo, da sprejema v Ljubljani doneske v to svrhu gospod župan Ivan Hribar. Nadejamo se, da slovenski rodoljubje, ki so poznavi plemenito davanje umrela velikega prijatelja Slovencev in osobito slovenske mladine, izkažejo s tem svojo hvaležnost blagemu pokojniku, da žrtvujejo primeren dosenek za nagrobeni sponenik, to pa tembolj, ker se ima eventualni prebiteit preko stroškov povsem skromno projektovanega nagrobnega sponenika porabiti v smislu delovanja Jana Lega kot nagrada za najbolje slovenske mladinske spise.

— **Družinski večer „Narodne čitalnice“ ljubljanske** se je v ponedeljek v malih dvoranah „Narodnega doma“ v vsakem oziru kar najlepše obnesel. Spored je bil raznovrstni in zato že zaradi tega splošno zabaven. Izmed pevskih točk naj omenimo le Goldmarkov „Studentek“, ki ga je pela ga. dr. Ferjančičeva in Valentinovo „Molitev“ iz „Fausta“ ter Griegov „Jas te ljubim“, ki ju je pel g. dr. Gvidon Sernea. Pevka

Petri kakor opica ponovil, kar se bo danes tu govorilo. Kmetje pa so reveža neusmiljeni vlekli. Poštenega žurnalista bi bili pustili v miru, a tega človeka so si izbrali za tarčo dobitipov, ker je prav po daničarski moralni tajil, da ni in ne bo poročal v „Slovenču“, čeravno so ga vsi kot klerikalca že po obrazu na 50 korakov sponzali. Na večer je prišel poročevalo, ki je svojega gospodarja zatajil, malo korajzen v vagon. Komaj zasliši v sosednjem vagonu ženski smeh, jo katoliški kavalir mahne k lepšemu spolu, a neroda se v ginjenosti zaleti v okno ter ga ubije. Ker pa menda katoliški vitez plačati ni mogel, je začel tajiti, da ni uibil okna. Sprevdnik ga aretira in žene v Ljubljani k načelniku postaje, kjer je Daničar zopet tajil. Seveda se je sprevdnikovi besedi bolj verjelo kot katoliškemu akademiku in „Slovenčevu“ poročevalcu. Zagrozlo se mu je z aretacijo. Sedaj je prišlo na dan, da revček nima denarja, in prijazen gospod je zanj založil vsoto za razbito okno.

— **Urvstitev uradnih krajev v razredu aktivitetnih doklad državnih uradnikov.** Današnja „Wiener Zeitung“ priobčuje razglas skupnega ministrstva glede urvstitev uradnih krajev v razredu 1 do 3 aktivitetnih doklad državnih uradnikov. Ljubljana je uvrščena v 3. razred.

— **Odlikovanje.** Višji poštini kontrolor Franc Raspotnik v Trstu je povodom svojega umirovljenja dobil naslov poštnega ravnatelja.

— **Iz železniške službe na Koroškem.** Železniški pristav g. I. Ahazih je premeščen k beljaški direkciji, aspirant g. Egon Žitek v Brežah pa na postajo Vrata pri Podkloštru.

— **V istrski deželni šolski svet** je imenovan za ostalo funkcijsko dobo poreški dekan Rismundo.

— **Vojške vesti.** Rezerv

še pri rajnem Mihu Pakiču za Ribnico (je izučen za to) in potem imel tudi svojo trgovino — pa le malo časa — tam kjer je sedaj Bonačevski skladščice (Šelenburgove ulice štev. 6). Ko je súboj robo popustil in šel — menda takoj na to — v predilnicu za prigangača, je njegov priimek prišel malo iz spomina, toda izgubil se ni.

— **Matica Slovenska**. Z veseljem konstatiramo, kako so se hravatski listi začeli zanimati za našo Matico. Naznani sta letašče knjige in "Matica Slovenska" priporočila na pr. v Oseku "Narodna Obrana" in "Fruškogorac", obširno je se v "Hrv. knjižnici" izpregovorila "Narodna Obrana", a zdaj čas je priusel ugledni zagrebški dnevnik "Hrvatska" par podlistkov o letošnjih kuji gah naše Matice.

— **Družba sv. Cirila in Metoda** pomladanske razglednice ima že na prodaj trgovina Ivan Bončič. Priljubile se bodo posebno še naši mladini tu naslikane skupine po ceticah skakajočih manjših in iz kajig beročih večih otrok. — Simona Jenka razglednicam podpisano pomlađanje bodilo pa tudi vam odrastim priključek spomin teh vaših tu vpodbodenih zlatih let.

— **Zveza kranjskih mlinov**. Pripravljalni odbor vladno vabi vse cenj. gg. intereseante k ustanovnemu občnemu zboru "Zveze kranjskih mlinov" na dan 23. marca 1907 ob 10. uri dopoldne v mali dvorani "Mestnega doma" v Ljubljani, Cesarsja Josipa trg, z naslednjim dnevnim redom: 1.) Nagovor predsednika pripravljalnega odbora, 2.) vpisovanje članov, 3.) volitev odbora, 4.) služnostni. Ker je ustanovljena zveza velike važnosti in koristi za obstoj mlinškega obrta, je upati, da bo vsak mlinar na Kranjskem pristopil k temu društvu, kajti znižana vožna tarifa za žito, kakov jo imajo večji mlini, ki zmeljejo na leto najmanj 200 vagonov, dovoli Južna železnica tudi "Zvezki kranjskih mlinov", torej so tudi manjši mlinarji, aka so člani zveze, lahko deležni te ugodnosti. V slučaju, da bi se kateri gospod ne mogel udeležiti občnega zabora, blagovoli naj nazaniti svoj pristop k zvezi predsedniku pripravljalnega odbora gosp. Ivanu Knezu v Ljubljani ter obenem priložiti kot vpisino 1 K v znamkah. Članarina se bo pozneje odmerila po velikosti podjetja, in sicer v zmislu pravil od 2 do 10 kron na leto.

— **Društvo za varstvo avstrijskega vinarstva na Dunaju** priredi dne 26. t. m. posebno vinsko pokušajo raznih avstrijskih vin in izjemoma tudi nekaterih krajskih, katera pošljeta brata barona M. in A. Babo iz svojih vinogradov v pokrajini Šantung. Ta priredba ne bo javna, ampak popolnoma strokovnega in trgovinskega značaja, zato se je udeležitev občnega osebe. Udeležnikov bo 95, med njimi tudi g. Fran Gombič, vinski komisar za Kranjsko, ki bo uredil kranjska vina za pokušajo in dajal potrebnia pojasnila.

— **Gospodarstvo po klerikalni metodi**. K včerajšnjemu poročilu o občnem zboru bratovščine sv. Jožefa priporočujemo, da je jemal denar iz hranilice Primož Velkavrh in Pavel Velkavrh. Primož Velkavrh je bil napovedovalo in brat Pavlov.

— **Nedopustni dostavki na tiskovinah, kateri se razposiljavajo potom pošte**. C. kr. poštno ravateljstvo nam piše: Opazilo se je, da se skršajo trgovci tako izognuti zvišani poštnini za loko pisma, da se poslužujejo dovoljenja, dostavljati tiskovinam pisane stavke v obsegu petih besed na nedopusten način, česar posledica je, da se zavračajo dotične pošiljatve. Radi tega se občinstvo v svojo lastno korist na to opozarja, da je po tarifu glede pisemske pošte samo dovoljeno dostavljati tiskanim vizitnicam pozdrave, voščila, zahvale, sožalja ter druge izraze vlijudnosti v največ petih besedah; obenem se neglaša, da se tiskovine z nedopustnimi izprenembami in dostavki ne odpozivajo in po okoliščinah lahko povzročijo dohodarstveno kazensko postopanje.

— **Častno svetinja za 40letno zvestvo službovanje** je dobila Marja Šefic, okrajna babica v Rudniku.

— **V šoli na Studencu-Igu** je bil 18. t. m. sestanek učiteljstva z roditelji. Nadučitelj g. Fr. Trošt je obrazložil namest sestanka, na kar je gdž. J. Zemljjanova predavala o temi: "Otroci naši biseri — varujte jih", gdž. Jamšek pa je predavala o važnosti in koristi ženskih ročnih del. Navzoči roditelji so z zanimanjem sledili predavanju ter objubili priti še mnogo-krat k takim sestankom.

— **Vlak je povozil** 13. t. m. po-stajnega sluga Ivana Avšca v Zagoru, kakor je bilo že naznjaneno. Avsec je predverjajuščim umrl v dež. bolnišnici za poškodbami.

— **V gozdu je zgorela**. 76letna nekoliko slaboumna Apolonija Ro-

mek iz Brda pri Doleh, okraj Litije, je šla v gozd, kjer je nabrala listja in suhljadi in jo začala. Vsled ne-previdnosti se ji je vnele obleka in je ženska dobila take opeklne, da je ces pol ure umrla.

— **Požar v Borovnici**. Danes je pogorel v Borovnici Majaronov (Suhodolnikov) kozolec z vso začelo vred. Ker je bil velik vihar, se je ogenj hitro razširil in nastal je mahoma velikanski požar. Kako je ogenj nastal, se še ne ve.

— **Konkorci za zgradbo železnice Vrhniška-Idrija-Sv. Lucija** sklicuje na Marijin praznik dne 25. t. m. ob 1. uri popoldne v hotel "Vuga" v Sv. Luciji na Goriskem javen shod interesentov. Na tem shodu bosta poročala ljubljanski župan gosp. Ivan Hribar in zastopnik deželnega odbora gorškega. Vsi interesi so vabijo, da se tega velevarnega shoda udeleže v največjem številu.

— **Ces. kr. kmetijska družba kranjska** priredi pri mlekarji za drugi na Vrhniški trimesečni mlekarški tečaj, ki se prične dne 1. aprila t. l. Vodil bo pouk mlekarški nadzornik g. Legvart, praktična dela pa kažejo deželni mlekar gosp. Mastnak. Kujigovodstvo, računstvo in spise, v kolikor so ti predmeti v zvezi z mlekarstvom, bo učil eden izmed ljudskih učiteljev na Vrhniški. Pri teoretiškem pouku bo sodeloval tudi ravnatelj g. G. Piro. Namen temu tečaju je, da polniti mlekarstvo sploh, zlasti pa izdelovanje finega presnega masla. Udeleženci bodo imeli brezplačno stanovanje v poslopju vrhniške mlekarne in prejmejo tudi nekaj podporo za potrebljivo hrano. Mlekarška zadružna je dala vse svoje prostore brezplačno na razpolago, deželni odbor pa je nakanil 1000 K za ta tečaj.

— **Mestni hranilnici v Idriji** je deželna vlada potrdila pravila. Hranilnica prične v najkrajšem času s poslovanjem.

— **Dramatično društvo v Idriji** priredi v petek, dne 22. t. m. ob 8. uri zvečer v veliki čitalnični dvorani Schillerjevo žaloigro v petih dejanjih "Razbojniki". Glavne vloge so v rokah najboljših idrijskih diletantov. Kostume posodi iz prijaznosti intendantice slovenskega gledališča v Ljubljani. Igrici je zagotovljen popolen uspeh.

— **Smrt v gostilni**. 64letni železniški delavec Martin Ileršič je 17. t. m. umrl v gostilni Matevža Stržaja na Rakeku, ko je spil tri osminke litra slijovke in zaspal pri mizi. Zadela ga je kap.

— **Iz Mislinjske doline** se nam piše: Za dan sv. Jožefa je bil napoljan javen shod narodne stranke v Slovenjem gradu. Razposlala so se v ta namen osebna vabilna in obilo lepakov. Ali — nesrečni lepaki! Kar grizli so jih raz sten... samo da bi ljudstvo ne izvedelo za shod narodne stranke. Naš Berk je velik politik. Leta od hiše do hiše in pregorjava ljudi, naj se shoda ne udeleže, ter jim pridiguje o dobrotah kmečke zvez. Pa kako on to stvar razume. Neki domaćin je rekel: Škoda, da ni Berk kak ministrski predsednik, da so baš le v Bolgariji prazna taka mesta.

— **Gregorčičev večer** je priredila Čitalnica v Škofji Loki. O tem se nam piše od tam: Dvorana je bila polna odličnega občinstva; posebno so bile dame mnogobrojno zastopane. Tega mi seveda ni treba omenjati, da izmed duhovnikov ni bilo nikogar navzočega. Vse pevske točke so se izvršile tako dobro pod vodstvom izbornega pevovodje g. sodnega adjunkta Deva. G. Dev je muzik, ki se zna uglobiti v duh dotičnih skladb in ki ume kar elektrizirati svoje pevke in pevce. Posebno je briljiral mešani zbor. Smelo trdim, da nastopi loški mešani zbor lahko z uspehom v vsakem mestu. Čast g. Devu, ki se ravna po navodilu Gregorčičevem: Ne samo, kar veleva mu stan, kar more, to mož je storiti dolžan! Tudi druge točke sporeda so se izvršile dobro in točno. Omeniti moram posebno predavanje "Simon Gregorčič", ki ga je imel zdravnik g. dr. K. Zakraješ. V kratkih obrisih nam je podal življepis Gregorčičev ter s finim poznanjem ocenjeval pesniško vrednost njegovih pesmi. S pikro satiro je tudi apostrofiral Gregorčičeve grajalec, zlasti znanega dr. Mahniča. Želeti bi bilo, da nam vriši Ločanje še večkrat napravijo tako veselico; moči imajo obilnih vrlih! — Nekaj je vendar, kar mi pri nedeljskem koncertu v Škofji Loki ni ugajalo in to je tista Gregorčičeva slika, ki je visela na odrui. Gregorčič sem poznal osebno in sem njegov rojak, bil sem tudi neko njegov gost; a verjemate mi, kar ni bil podoben tisti — figur! Sicer pa rad priznavam, da je težko dobiti dobro pogojeno sliko velikega pesnika; zakaj imel je neko nasprotno do fotografiranja. Mislim vendar, da bi lahko dobili vsaj boljšo pesnikovo sliko potom natečaja, kar je tudi že priporočal "Slov. Narod".

— **Konkurz razglaša deželno sodišče nad premoženjem umrela**

trgovca Karla Fabianija v Kranju. Začasni upravitelj mase je gosp. dr. Valentin Stempihar.

— **Krajevni muzej** misli ustavoviti "Olepjevalno društvo" v Laskem trgu. Društvo ima v ta namen že mnogo predmetov iz rimskih časov in srednjega veka na razpolago.

— **Zam se je javil** infante-Robert Pirkovič, ki je ušel od postaje v Celju. Prišel je do Maribora.

— **Kolesar ponosrečil**. Ključavnicaški pomočnik L. Petek v Mariboru je padel s kolesom s tako silo, da je oblezal nezavesten. Pretrzel si je možgane. Bil je nekoliko pijan, ko se peljal.

— **Mošreča z avtomobilom**. V nedeljo popoldne se je v Mariboru zatekel avtomobil, v katerem se je peljalo več oseb, v neko drevo, da so vse padli iz njega. Voditelj avtomobila mehanik Masten je bil nekoliko pijan in je napol mrtev oblezal. Prepeljali so ga v bolnišnico. Težko da bi okreval.

— **Več oseb je zastrupila** A na Leitinger pri Sv. Ožboltu blizu Jesenice na Štajerskem Hudodelko so zaprli.

— **Boj med kulturoščetni**. Na praznik sv. Jožefa so se v Gradcu v restavraciji na južnem kojodvoru zbrili Nemci in Lahi. Boj je bil hud. Mize, stoli, noži, palice, vse je delovalo v obrambu razdeljene kulture. Ko je pridrla policija in drugo uniformirano moštvo s kolodvora, so potemali Lahi na prostoto, tako da so na pozorišču ostali samo krvavi junaki Nemci. In zopet je izvršeno veliko nemško-lasko "kulturno" delo!

— **Povsko in glasbeno društvo v Gorici** priredi v dvorani "Trgovskega doma" v nedeljo, dne 24. marca za redni 10. koncert veliki oratorij češkega skladatelja Antona Dvořáka. Stabat Mater, polni zbor, soli in orkester.

— **V vodnjak je padla** v Kontovelu na Goriskem 20letna Marija Pintar, ko je zajemala vodo iz njega. Utonila je.

— **Izginil je** 36letni uradnik Dreherjeve pivovarne v Gradišču ob Soči Rudolf F. V. Šek. Sodijo, da se je usmrtil.

— **Gorostasne razmere vladajo v Opatijskem pristanišču**, od kar je vihar razdeljal pomol. Kar je sploh še ostalo čisto zmajanega pomola, pustile je vlačna malo zamazati, da more ob lepem vremenu pristati po en parnik, a ob razvaline privezalo se je neko staro ladjo, katera naj bi bila parnik v svari, da ne zavojuje na podvodne ostanke pomolove. V Opatijo priplove vsak dan 20 do 25. časih pa tudi 30 parnikov, na katere se vkrca in izkrca okoli 2000 do 2500 gostov in domačinov. Vsi ti ljudje se morajo seveda izkreati s parnikov na ostanke pomola ali pa obratno z ostankov po pomola na parnik, tako da je ves dan na tem ubogem koščku zamazanih pomolovih razvalin toliko ljudi da človek ne bi mogel pasti, tudi če bi mu postal slabo. To je kar se tiče ljudi, kar se pa tiče parnikov, ki prihajajo in odhajajo, je pa nevarnost silno velika, časih se kar po 5–6 in tudi 7 parnikov vrti okoli pomola, in pri tem piskajo s svojimi piščalkami na paro, da človeka kar po ušesih trga. Tako gre dan za dnevom. Treba se je samo pol ure muditi na pomolovih ostankih, in sliši se v vseh jezikih ne najlepše izraze o naši preslavni vladici, katera ni storila še ničesar, da pomol nadomesti, če tudi je že skoraj 6 mesecev minilo, odkar je vihar pomol razdeljal. Tu se pač vidi, da smo v državi, v kateri se zelo malo skrbi za svoje podložne. Da bi se porušili kje na Donavi na Dunaju 1. novembra 1906 pomol, smo uverjeni, da bi se ga bilo že petkrat ne enkrat na novo sezidal. Pač prav ima opatijski pregovor, ki pravi, da ni za včela barka in tako tudi ne za vsako državo obmorsko lečilišče.

Opatijski gost.

— **Gledališče na predaji**. Italijansko gledališče "Teatro Filodrammatico" v Trstu se predaja na dražbi. Izključna cena je 240 000 K. Iz skupička hoče mestna občina zgraditi mestno kopališče.

— **Nemško politično društvo** se je ustanovilo v Trstu.

— **Napad**. 25letnega kočičja R. Rudolfa Metelka je v Trstu napadlo več neznanec, ki so mu zadal hude rane v hrbot in drugam. Prijeli so že nekoga laškega delavca.

— **Arestiran je bil** v Trstu 30letni kočičja Karel Lah od Sv. Križa pri Ajdovščini, ker je ukradel nekaj denarja.

— **Trije reparski napadi eno** neč so se zgodili v soboto v Trstu. Napaden je bil med drugim 27letni kmet Jožef Martinčič iz Renč in 28letni Anton Vrtovec iz Risenberka. Obema so reparji pobrali, kar sta imela denarja.

— **Vlom**. V trgovino gospe Clementine Pollak v Trstu so neznanati tativi vlomlili in odnesli 80 K denarja in za 26 K rasnega blaga.

— **Saimomer**. V Trstu se je vrgla iz petega nadstropja 32letna živilica Terezija Vidic. Bila je takoj mrtva.

— **Mornarska realka** v Pulju se opusti, in sicer na zahtevo Maďarov.

— **Zanimivosti z rusko-japonsko bojiščem** je videti ta teden v mednarodni panorami na Počašarjevem trgu. Posnetki so narejeni način za panorama, in sicer iz ruskih in japonskih taborišč od začetka do konca vojne. Posebno zanimivi so prizori iz taborišč in bojišč pred Port Arturjem in Liao-jangom. — Prihodni teden se razstavlja znatenost cerkve sv. Petra v Rimu. Od 1 do 6 aprila ostane panorama zaradi preselite zaprt, a 7. se otvorí v novih prostorih Pod tranzito št. 2.

— **Sportne veselice na ledu in snegu** vidimo ta teden v panorami-kosmorami na Dvorskem trgu. Serija je prav izbrana in raznovrstna. Najzanimivejše so razne izborne uspele figure iz snega, predstavljajoč razne živali in osebe. Na vsak način je vredna serija vsega priporočila in obiska. — Prihodni teden Meselska dolina.

— **Dva izredna individua** je v ponedeljek prijela mestna policija. Dva varnostna organa sta opazila, da pritiskata po mestu dva tuja na kljuke in ju aretovala. To je pa tuja gosta takoj vznemirilo, da sta začela policijska organa po poti obdelovati z različnimi psovki, kar jima ni seveda tudi nič pomagalo in moralna sta k uradu. Eden se je izdal za Oskarja Müllerja, pravi da je star 37 let in da je upokojen nizozemski vojak, ki se je v Afriki hrabro bojeval, sicer pa da je gledališki igralec in sirov. Drugi pa se je izkazal z linstinimi glasečimi se na ime 40letnega Friderika Conserkeja iz Dirschauna na Nemškem in je bil v zaporu tako silovit, da so ga moralni oblezati v jopiča za blazne. Pri sebi je imel tudi ostro, dolgo bodalo. Müller se je skušal v zaporu obesiti z naramnicami, a so mu namero še pravočasno preprečili. Oba sta se oddala c. kr. okrajnemu sodišču.

— **Priporečljiv kupec**. Včeraj dopoldne je prišel k starinari Mariji Vidmarjevi na Sv. Jakoba nabrežju 70letni Lah kupovat površnik. Ko je na mizi zagledal denarnico, jo je vzel in Vidmarjevi rek, da pride pozneje po površnik. Kamu pa njenom od

Meteorološko poročilo.

Vrh nad morjem 00-3 Srednji vrhni tlak 780-0 mm.

Čas opazovanja	Stanje barometra	Temper. v m.	Vetrovi	Nebo
20. 9. av.	337	73	sl. srah del. oblač.	
21. 7. aj.	7361	26	brezvetno del. oblač.	
2. pop.	7385	86	moč. svih. del. oblač.	

Srednja včerajšnja temperatura: -7,5° normalne: 4,4° Padavina v mm 0,0.

Zahvala.

Za vse mnogoštivalne dokaze srčnega sočutja povodom bolezni in smrti našega prelubega sina in brata, gospoda

Alojzija Lenčka

pomožnega uradnika

kakor tudi za veliko udeležbo pri pogrebu, izrekamo tem potom vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in udeležnikom sploh našo najskrnejšo zahvalo.

V Ljubljani, dne 20. marca 1907.

976 Žaluječi ostali.

Brivski pomočnik

dobi kondicijo pri Fran Ferku v Domžalah.

Nastop takoj.

Medičarska (lectarska) obrt s tvornico sveč

v večjem mestu na Hrvaškem, ki obstoji že 40 let in ima 10 000 do 12 000 gld. letnega prometa se zaradi smrti voditelja te obrti proda za gotov denar.

Več pove upravnštvo "Slov. Naroda".

Panorama-kosmorama

Dvorski trg št. 3 pod "Narodno kaverno".

Od 17. marca do 23. marca 1907.

Sportne veselice na ledu in snegu.

Vabilo

občnemu zboru

Posojilnice za Stari trg Lož in sosedstvo

kateri se bode vršil

dne 7. aprila 1907
pop. ob 4. uri v posojilnični pisarni.

Dnevni red:

1. Pregled bilance za leto 1906.
2. Predlog glede razdelitve čistega dobička.
3. Branje revizijškega poročila.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.

ODBOR.

Važno za zasebnike!

Dovoljujem si svoje častite odjemalce in slavno občinstvo mesta Ljubljane vladno opozarjati, da pošiljam priljubljeno ..

mengesko .dvojno-marčno./. in bavarsko pivo

(zadnje je temno) v zabejih po 25 pollitriških steklenic s patentnim ali probkovim zatvorom, zabej po

K 4·50

razen nedelj in praznikov, vsak dan na dom. Prijazna naročila sprejemajo se v moji trgovini, Špitalske ulice št. 9 (tudi telefonično, št. telefona 138).

Proseč mnogobrojnih naročil beležim z odličnim spoštovanjem 971-1

J. Buzzolini

izdelovalatelj salam in kranjskih klobas na par in trgovca z jestvinami.

Obenem priporočam svojo veliko zalogu velikonočnih gnijati prahke, gradike in domače kakovosti po najnižjih cenah.

hiša

s popolno gostilniško koncesijo in vremenu, tukaj telefonske postaje in v bližini dobro obiskovane bošje poti.

Naslov se izve v upravn. "Slov. Naroda".

Kupim vodno žago

mlin ali majhne dobre idoče godline.

Naslov: "Gospodar" poste restante Ljubljana.

972

Ustavljeno leta 1907.

ČRKOSLIKARJA, SLIKARJA
NAPISOV IN GKBOV 1907
BRATA EBERL
LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 6.
Igriske ulice št. 6. —
Telefon št. 154.

Sive koroške kose

izdeluje
tovarna X
za kose
Karel Zeilinger

v Himmelbergu
iz najboljšega koroškega litiga jekla v poljubni obliki in možnosti.

Cene in vzorce kos se pošiljajo na zahtevanje franko.

Mestno županstvo v Črnomelju
razpisuje
službo

občinskega tajnika

z letno plačo 960 K.
Prošnje opremljene z izpričevali o dosedanjem služovanju kakor tudi z zdravniškim izpričevalom je vlagati pri podpisanim mestnem županstvu do

1. aprila 1906.

Nastop službe 12. aprila 1907.

Mestno županstvo v Črnomelju
dne 15. marca 1907.

Josip Matija Skubic l. r.
župan.

934-2

češnjak raspolažljivca: prekrasno posloženo 36-urno preciščajo uro ankerico z lepo verifico za samo K 3.— kakor tudi Slemo garnitico. — Po povzetju raspolažljiva.

Pravno-diležinska razpoložljivalnica
F. WINDISCH v Krakovu U/38.
NB. Za neugajajoče denar nazaj.

973

Večja tvornica v Bosni

išče za trajno delo

2 ključavnica

1 strugarja

1 kurjača za parni stroj.

Ponudbe pod "O. St." na upravn.

"Slov. Naroda".

984-2

Najvišja odlika na mednarodni razstavi v Miljanu leta 1906
(avstr. juror).

Zdravniki

pacienti

hvalijo izvrstno lastnost

salmijakovih pastilij

lekarnarja
PICCOLIJA v Ljubljani

na Dunajski cesti

ki lajšajo kašelj in hripcavost in IV razkrajojo sleze.

4386 4 Škatljica 20 vin., 11 škatljic 2 kroni.

Naročila izvršuje točno in po pozetju lekarnar **Piccoli** v Ljubljani, na Dunajski cesti.

935-1

Naznanilo.

Podpisana si dovoljujeva naznanjati slavnemu občinstvu v mestu in na deželi, da sva otvorila z dnem 18. marca t. l. nanovo urejeno delavnico za

935-1

vozno sedlarstvo.

Priporočava se za obilne naročbe, ki jih bodeva izvrševala točno in po najnižjih cenah.

Vhod v delavnico:

Nunske ulice štev. 3.
Erjavčeva cesta št. 6.

Z odličnim spoštovanjem

Jeloušek & Belantig.

Razpis.

Za zgradbo okrajne ceste Čatež-Moravče v cestnih okrajih Litija in Trebnje na 23860 kron proračunjena dela in dobave se bodo oddala potom

935-1

javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z navedbo popusta ali doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna naj se predlože

do 15. aprila t. l. ob 12. opoldne

podpisanim okrajno-cestnemu odboru litiskemu.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za 1 K, je dopolniti z napisom: "Ponudba za prevzetje gradbe v okrajne ceste Čatež-Moravče". Ponudbi mora biti dodana izrečna izjava, da pripozna ponudnik stavne pogoje po vsej vsebini in da se jim brez pogojno ukloni.

Razen tega je dodati hot vadij št. 5% stavnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarovnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Cestni odbor si izrečno pridrži pravico, izbrati ponudnika, ne glede na višino ponudbene cene, oziroma če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Načrti, proračun in stavni pogoji so na ogled v pisarni okr. cestnega odbora litiskega v hiši gosp. Franca Sianca v Litiji.

Litija, dne 20. marca 1907.

969-1

Okrajna cestna odbor Litiski in trebnjski.

935-1

935-1

935-1

935-1

935-1

935-1

935-1

935-1

935-1

935-1

935-1

935-1

935-1

935-1

935-1

935-1

935-1

935-1

935-1

935-1

935-1

935-1

935-1

935-1

935-1

935-1

935-1

935-1

935-1

935-1

935-1

935-1

935-1

935-1

935-1

9

Prva domača slovenska pivovarna G. AUER-jevih dedičev

Ustanovljena leta 1854.

priporoča slavnemu občinstvu in spoštovanim
gostilničarjem svoje izkorno

v Ljubljani, Wolfove ulice štev. 12

4012 57 Številka telefona 210.

marčno pivo v sodcih in steklenicah.

Št. 1518 gr /IV 1592/05

950-2

Poklic.

Kotarsko okrajno sodišče v Derventu razglasila, da je dne 29. oktobra 1905 v dejstveni bolnici v Sarajevu umrl Ivan Počak, pomožni vratar na železniški postaji v Bos. Brodu, ki je, kakor navedeno rojen v Žužemberku na Kranjskem.

Ker temu sodišču ni ni znano, komu pripada dedovalna pravica na njegovo zapuščino, se pozivajo vsi oni, ki menijo staviti do njegove zapuščine kake zahteve, da v roku dveh mesecev, računajoč od dne, ko je bil izdan ta poklic, pri tem sodišču prijavijo svoje dedovalne pravice, ker se bo sicer zapuščina, za katero je med tem g. Milan Čavka, obč. bilježnik v Bos. Brodu, postavljen za zapuščinskega oskrbnika, obravnavala z onimi, ki podali dedovalno prijavo, ostali del zapuščine, ali ako se uheče ne prijavi, pa vsa ostalina pripade državi.

Okraino sodišče v Derventu,

20. februarja 1907.

C. kr. okr. sodnik: Koletzky.

!! Največji uspeh novega časa !!

je znameniti

3678-30

MINLOS-PRALNI PRAŠEK

MORČI SE SLOVIT NUDOM
Vpisana varstvena znamka.

Daje bleščico belo perilo popolnoma brez duha in varuje platino izredno. Rablja se brez mila, sode ali drugih pridatkov. Pristen samo v originalnih zavitkih z gorenjo varstveno znamko.

Zavitek z 250 grami 16 vinjarjev

      " 500 " 30 "

      " 1 kilo " 56 "

Noben zavitek brez gorenje varstvene znamke ni moj izdelek in ste z njim v nevernosti, da si pokvarite perilo.

Dobiva se v vseh drogerijah in prodajalnah s kolonialnim blagom in milom.

Naž debelo:

L. Minlos,

Dunaj L., Möllerbastei 3.

Ivan Jax in sin

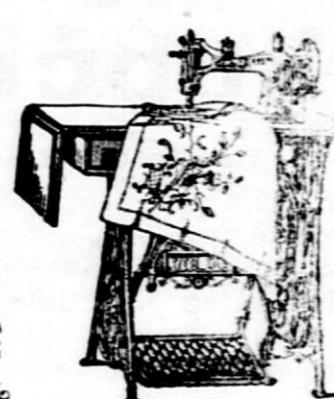
v Ljubljani,

Dunajska cesta št. 17

priporočata svoj bogato zalogu

voznih koles.

OO 90

Šivalni stroji

za rodbino in obrt

Brezplačni kurzi za vezenje v hiši.

Pisalni stroji 'ADLER'.

Rastlinska mast **Vegetal**

Najčiščejša kakovost.
Dobi se povsod.

VREDNOSTNI DODATKI NA VSEH ZAVOJIH

Glavna zalogu „Vegetala“: BERNHARD SCHAPIRA, Dunaj, III 2.

Prva in največja zalogu čevljev na Kranjskem Fran Szantner

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4

dobavlja kakor znano

najboljše čevlje.

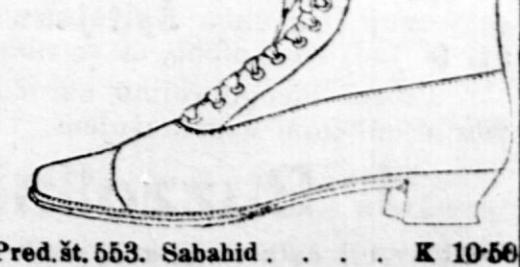
Zunanja zarečila proti povzeti.

Pri naravnih zadostju pred. štov.

2120-42 Nepriležni izdelki se zamenjajo.

Cemiki brezplačno in poštne preste.

Večino vojstva

Pred. št. 1148. Chevrette a polkoutes podpet. Št. podpl. K 9— Pred. št. 1149. Franc. Cheveaux, St. Louis XV. podpetki K 12—

Pred. št. 553. Sabahid . . . . . K 10/56
" 567. Ia Boxcalf . . . . . 13—
" 610. Lakovina . . . . . 12—

Elegantno na novo opremljena mesečna soba

z razgledom na park se takoj odda.
Vpraša se Miklošičeva cesta
22, II. nadst. leve. 94—2

Svetovna razstava St. Louis 1904:
najvišja odlika „Grand Prix“.

Edina tvorница Fric Schulz jun.
II 17 deln. družba v Lipakem. 799 1

Trgovina s papirnim in galanterijskim blagom

J. TONI

Ljubljana

Sv. Petra cesta št. 31

priporoča 837-4

svojo zalogu pismenega,
pisarniškega, ovibalnega in
barvastega papirja ter ku-
vert razne oblike in veli-
kosti. Trgovske knjige in
vse šolske potrebščine.
Albumi za slike in razgled-
nice ter poezie.
Denarnice, listnice
in ročne torbice.

Velika izbirka

velikonoč. in umet. razglednic.

F. M. NETSCHEK

c. kr. dvorni dobivatelj

,Pri veliki tovarni'

Resiljeva cesta 3 EJUBEJSKA Sv. Petra cesta 37

priporoča svojo ravnokar došlo velikansko

zalogo spomladanske konfekcije

za gospode, dame, dečke in deklice.

Najnižje cene.

Pestrežba solidna.

A. LUKIČ, poslovodkinja.

Slaščičarna, kavarna in pekarna

JAKOB ZALAZNIK

Stari trg št. 21.

Slav občinstvu priporočam ob prilik

velikonočnih praznikov

svojo veliko zalogu različnih eukrenin,
kakor tudi galanterijskih pihov. V
zalogi imam v veliki izbiri domača in
inozemška vino v steklenicah, naj-
finješke likerie, pravi maraskin iz
Zadra, benediktinec, alaš in drugo.

Vsem dan sveži
šarklji, pince in titole.
Sveže blago!

Filijalki:
Na Mestnem trgu št. 6.
Sv. Petra cesta št. 26.

Po naročilu izgotavljam tudi

raznovrstne potice
mandeljone, rozinove,
medene, orebove itd.

V kavarni
se dobri bela in črna kava,
čaj, fini likerji itd. itd.

Točna postrežba!

Cene brez konkurence!

3500 kosov sukn. moških oblek od gld. 3—, 5—, 7/50, 10— naprej
1250 " " deških in gambet od gld. 3/50, 4, 6, 8 naprej
950 " " otroških kostumov od gld. 1/50, 2—, 3— naprej
5000 " damskih jopic, ranglanov, poletotov in ovratnikov od
gld. 3—, 4—, 6—, 10— naprej 943-3

0. Bernatovič, Angleško skladisce oblek
v Ljubljani, na Mestnem trgu št. 15.